

ด่วนที่สุด

ที่ พน ๐๒๐๖/ ๓๐๓

๑๐๓ 1/421

27 พ.ย 61

14.ธ.ค.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส29749 ๓๓๓

วันที่ : ๒20072/6 ๒.๕ ค.ล.ค.

วันที่ : 27 พ.ย. 61 เวลา : 14:30

กระทรวงพลังงาน

ศูนย์เอนเนอร์ยีคอมเพล็กซ์ อาคารบี

ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒๖

พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง (36th ASEAN Ministers on Energy Meeting (36th AMEM) and its Associated Meetings) ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ถ้อยแถลงร่วมของรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๖ พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ถ้อยแถลงร่วมของรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน+๓ ครั้งที่ ๑๕ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๔. ถ้อยแถลงร่วมของรัฐมนตรีพลังงานแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ ๑๒ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วย กระทรวงพลังงานขอเสนอเรื่อง รายงานผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ของนายศิริ จิระพงษ์พันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) กำกับบริหารราชการกระทรวงพลังงาน ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ คณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าว สรุปได้ ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๖ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน+๓ ครั้งที่ ๑๕ การประชุมรัฐมนตรีพลังงานแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ ๑๒ ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบต่อร่างถ้อยแถลงร่วมของการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ และไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงพลังงานดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงผลประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นการแสดงถ้อยแถลงร่วมด้านพลังงานร่วมกันและมีนัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กระทรวงพลังงานจึงเห็นสมควรเรียนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

/๓. ความเร่งด่วน...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงพลังงานขอความอนุเคราะห์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้โปรดเสนอเรื่องดังกล่าว ต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในโอกาสแรก

๔. สารสำคัญ

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง มี ๓ หน่วยงาน ชุม ซึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ เป็นประธานในการประชุม และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานไทยเป็นรองประธาน ซึ่งมีหัวข้อหลักในการประชุม คือ “Transforming Energy : Invest, Innovate, Integrate” และมีการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการประชุมทวิภาคีต่างๆ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๔.๑ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๖ (36th AMEM) มีสารสำคัญและ ผลลัพธ์ที่ได้จากการประชุม ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ดังนี้

(๑) ด้านนโยบายและแผนพลังงาน ที่ประชุมฯ ยินดีกับผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงาน ปี ๒๕๕๔-๒๕๖๘ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓) (ASEAN Plan of Action on Energy Cooperation: APAEC 2016-2025 Phase I 2016-2020) โดยที่ประชุม ได้รับทราบความก้าวหน้าของแผน APAEC ระยะที่ ๑ ปี ๒๐๑๖ - ๒๐๒๐ โดยผลการประเมินได้คะแนน ๓.๖๕ จากคะแนนเต็ม ๕ และน่าจะจะสามารถจะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในระยะแรกได้ โดยเฉพาะในด้านความมั่นคงด้าน พลังงาน การเข้าถึงพลังงาน และพลังงานที่ยั่งยืน

(๒) ด้านประสิทธิภาพและการอนุรักษ์พลังงาน อาเซียนตั้งเป้าหมายเพื่อให้สามารถลด ความเข้มข้นการใช้พลังงานร้อยละ ๒๐ ในปี ๒๕๖๓ และร้อยละ ๓๐ ในปี ๒๕๗๓ เมื่อเทียบกับปีฐาน ๒๕๔๘ และจาก การติดตามผลการดำเนินการปรากฏว่า อาเซียนสามารถลดความเข้มข้นการใช้พลังงานได้ถึงร้อยละ ๒๑.๙ ในปี ๒๕๕๙ เมื่อเทียบจากปีฐาน ๒๕๔๘ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้สำหรับปี ๒๕๖๓ ไปแล้ว โดยได้ดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ อาทิ การพัฒนา ASEAN Green Building Codes ซึ่งจะช่วยให้เกิดแนวทางการพัฒนาการประหยัดพลังงานที่เหมาะสม กับสภาพภูมิอากาศอาเซียนที่มีความชัดเจนมากขึ้น การพัฒนามาตรฐานประสิทธิภาพพลังงานขั้นต่ำ (Minimum Energy Performance Standard: MEPS) สำหรับไฟส่องสว่างและเครื่องปรับอากาศ การดำเนินการตามข้อตกลง ยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangement: MRA) สำหรับการทดสอบประสิทธิภาพพลังงานของ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน ตลอดจนกิจกรรมการพัฒนานโยบายทางการเงินที่จะสามารถช่วยส่งเสริมการใช้พลังงานอย่าง มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น ที่ประชุมยังมีการเสนอให้บรรจุกิจกรรมการประหยัดพลังงานในภาคขนส่งในแผน APAEC เพิ่มเติมจากเดิม ซึ่งจะมีการหารือกันในรายละเอียดต่อไป

(๓) ด้านพลังงานทดแทน อาเซียนมีเป้าหมายในการเพิ่มสัดส่วนพลังงานทดแทนให้เป็น ร้อยละ ๒๓ ภายในปี ๒๕๖๘ โดยในปี ๒๕๕๔ อาเซียนได้บรรลุเป้าหมายสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเท่ากับ ร้อยละ ๑๒.๔ ของการใช้พลังงานทั้งหมด โดยในปีนี้อาเซียนได้มีความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศหลาย หน่วยงานเพื่อพัฒนาโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาพลังงานทดแทนในภูมิภาค อาทิ

(๓.๑) ความร่วมมือกับทบวงพลังงานระหว่างประเทศ (The International Energy Agency : IEA) โดย IEA ได้ดำเนินกิจกรรมความร่วมมือด้านพลังงานกับอาเซียนภายใต้ ASEAN-IEA MOU อาทิ การจัดเวทีการประชุมหารือในประเด็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถรองรับการเติบโตของพลังงานทดแทน ของอาเซียนในอนาคต เป็นต้น ในที่ประชุม ดร. แฟตตี บิโรล ผู้อำนวยการทบวงพลังงานระหว่างประเทศยังได้หารือ

ร่วมกับรัฐมนตรีพลังงานอาเซียนในเรื่องความท้าทายด้านความต้องการใช้พลังงานในอาเซียนที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต จึงจำเป็นต้องปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานให้มีความเชื่อมโยงกันมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถนำมาปรับใช้ในภาคพลังงานที่กำลังเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากนั้น IEA ยังให้การสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านพลังงาน อาทิ การจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องแนวทางการบริหารการเงินและการลงทุนในโครงการด้านพลังงานทดแทน เป็นต้น

(๓.๒) ความร่วมมือกับทบวงพลังงานหมุนเวียนระหว่างประเทศ (The International Renewable Energy Agency: IRENA) ที่ประชุมแสดงความยินดีกับ ASEAN-IRENA MOU ซึ่งได้มีการลงนามหลังเสร็จสิ้นการประชุมครั้งนี้ ทั้งนี้ เนื้อหาใน MOU ได้วางกรอบแนวทางกว้างๆ ในการดำเนินงาน และไม่มีข้อผูกมัด โดยมีแนวทางที่จะดำเนินกิจกรรมต่างๆ อาทิ การจัดทำแผนพัฒนาพลังงานทดแทนระดับภูมิภาค การให้คำปรึกษาในด้านเทคนิคและนวัตกรรมใหม่ๆ ด้านพลังงาน การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านพลังงานในอาเซียน เป็นต้น

(๓.๓) ทั้งนี้ รัฐมนตรีพลังงานไทยได้กล่าวเสนอให้ที่ประชุมทราบว่า ประเทศไทยมีการดำเนินนโยบายการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานด้านไฟฟ้าและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและชาญฉลาด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดของระบบไฟฟ้าในภาพรวม อาทิ การติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์แบบลอยน้ำ (Floating Solar Farm) บริเวณผิวน้ำในพื้นที่เขื่อนผลิตไฟฟ้าพลังงานน้ำ นอกจากนั้น ประเทศไทยยังส่งเสริมให้เกิดโรงไฟฟ้าพลังงานชีวมวลในพื้นที่ภาคใต้เพื่อสนับสนุนประชาชนในพื้นที่ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้โดยใช้แหล่งทรัพยากรชีวมวลในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ และยังส่งเสริมให้เกิดการผลิตและการใช้น้ำมันไบโอดีเซล (บี๒๐) ในรถบรรทุก รถประจำทางและเรือโดยสาร เป็นต้น ทั้งนี้ ระบบพลังงานสมัยใหม่เหล่านี้จะช่วยให้เกิดการผลิตและการใช้พลังงานสะอาดเพิ่มขึ้นและยังช่วยให้เกิดความมั่นคงด้านพลังงานในภูมิภาคเพิ่มขึ้นด้วย

(๔) ด้านพลังงานนิวเคลียร์เพื่อประชาชน ที่ประชุมฯ รับทราบผลการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับกรอบแนวคิดการจัดทำกฎระเบียบด้านนิวเคลียร์ รวมถึงความเป็นไปได้ในการจัดตั้งโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในอาเซียน ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ มีความเห็นร่วมกันว่าการยอมรับของสาธารณะและประเด็นด้านความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในภูมิภาค และอาเซียนยังต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในข้อเท็จจริงและสร้างการยอมรับได้อย่างยั่งยืน

(๕) ด้านเทคโนโลยีถ่านหินสะอาด เนื่องจากการเติบโตของการใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าในอาเซียน ที่ประชุมฯ จึงเห็นชอบให้มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีถ่านหินสะอาด (Clean Coal Technologies: CCT) หรือการใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ที่ลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก นอกจากนั้น ยังส่งเสริมแนวปฏิบัติที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้เกิดการยอมรับการใช้เชื้อเพลิงจากถ่านหินมากขึ้นในภูมิภาค

(๖) ด้านโครงข่ายท่อขนส่งก๊าซธรรมชาติ ที่ประชุมฯ มีความเห็นร่วมกันว่า ก๊าซธรรมชาติจะเป็นเชื้อเพลิงที่มีความสำคัญและมีความต้องการใช้เพิ่มขึ้นอย่างมากในอนาคต และยินดีกับผลงานการสร้างและขยายโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการซื้อขายก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) (สถานีเปลี่ยนสภาพก๊าซธรรมชาติ (Regasification Terminal)) เพื่อรองรับการเติบโตของความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งการที่ในปัจจุบันมีการเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซในอาเซียนกว่า ๓,๖๗๓ กิโลเมตรใน ๖ ประเทศ และมีศักยภาพในการรองรับก๊าซธรรมชาติกว่า ๓๖.๒ ล้านตันต่อปี ทั้งนี้ ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับรายงานผลการศึกษาร่วมมือด้านก๊าซธรรมชาติในอาเซียน (Gas Advocacy White Paper) ที่ได้เสนอแนะให้อาเซียนให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการและการเชื่อมโยงเครือข่ายการค้า LNG ในภูมิภาคให้มีความยืดหยุ่นและเชื่อมโยงกับระบบตลาด LNG ของโลก

การพัฒนานาฏระเบียบและโครงสร้างราคาก๊าซให้มีความเหมาะสมต่อการลงทุน และการสร้างกลไกการสนับสนุนที่สามารถดึงดูดให้ผู้ประกอบการรายเล็กให้สามารถเข้าร่วมในธุรกิจ LNG ขนาดเล็กมากขึ้น อาทิ ด้านมาตรการทางการเงินและภาษี เป็นต้น

(๗) ด้านโครงข่ายสายส่งไฟฟ้าอาเซียน ที่ประชุมฯ แสดงความยินดีกับความสำเร็จของการซื้อขายไฟฟ้าแบบพหุภาคีครั้งแรกในอาเซียน คือ สปป.ลาว-ไทย-มาเลเซีย โดยนับตั้งแต่เดือนมกราคม-ตุลาคม ๒๕๖๑ มีการซื้อขายไฟฟ้าคิดเป็น ๑๕.๙๘ ล้านหน่วย ซึ่งการซื้อขายไฟฟ้าในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ Lao PDR-Thailand-Malaysia-Singapore Power Integration Project (LTMS-PIP) เฟสแรก ที่จะมีการผลิตไฟฟ้าจาก สปป.ลาว ส่งผ่านประเทศไทยและไปสู่ผู้ซื้อไฟฟ้า คือประเทศมาเลเซีย ซึ่งนับเป็นโครงการนำร่องที่จะช่วยการผลักดันการขยายความร่วมมือไปสู่การซื้อขายไฟฟ้าพหุภาคีในภูมิภาค และนำไปสู่การเป็นโครงข่ายสายส่งอาเซียนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ อาเซียนยังดำเนินการศึกษาแนวทางการจัดตั้งสถาบันโครงข่ายสายส่งไฟฟ้าอาเซียน ซึ่งจะช่วยในการวิเคราะห์ผลกระทบที่เหมาะสมในการพัฒนาโครงข่ายสายส่งไฟฟ้าอาเซียนให้เกิดเป็นรูปธรรมได้ในอนาคต และยังมีแนวคิดในการวางแผนให้เกิดโครงข่ายสายส่งไฟฟ้าอัจฉริยะในภูมิภาคอีกด้วย

๔.๒ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียน+๓ ด้านพลังงาน ครั้งที่ ๑๕ (15th AMEM+3)

ที่ประชุมฯ ประกอบด้วยประเทศสมาชิกจำนวน ๑๓ ประเทศ ได้แก่ ประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ กับคู่เจรจาอีก ๓ ประเทศ คือ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี และญี่ปุ่น โดยที่ประชุมฯ เห็นพ้องว่าจะสนับสนุนให้เกิดความมั่นคงด้านพลังงาน พลังงานเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่มีความยั่งยืน โดยยึดแนวทางการดำเนินงานตามแผน APAEC ที่อาเซียนได้ดำเนินการอยู่แล้ว ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ สรุปดังต่อไปนี้

สำหรับด้านความมั่นคงด้านพลังงานจะมีการดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการสร้างความมั่นคงด้านน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน พลังงานนิวเคลียร์ การสำรองน้ำมัน การใช้เทคโนโลยีถ่านหินสะอาด การทำความเข้าใจกับประชาชนและการสร้างความปลอดภัยในด้านพลังงานนิวเคลียร์ การแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติที่ดีของประเทศบวกสามและอาเซียน รวมทั้ง การสร้างบรรยากาศในการลงทุนและการค้าพลังงานระหว่างประเทศในอาเซียนและประเทศคู่เจรจา

ในด้านการส่งเสริมพลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน ดำเนินกิจกรรมที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถและการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านพลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน รวมถึงแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ทั้งนี้ มีโครงการ/กิจกรรมที่อาเซียนได้รับการสนับสนุนจากประเทศบวกสาม อาทิ โครงการพัฒนาระบบสายส่งไฟฟ้าขนาดเล็กจากพลังงานทดแทนในกัมพูชาโดยการสนับสนุนของสาธารณรัฐเกาหลี การนำเสนอผลการศึกษา ASEAN Feed-in-Tariff (FIT) ที่ศึกษาโดยสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับนักลงทุนที่สนใจลงทุนในโครงการด้านพลังงานทดแทนในอาเซียน การพัฒนาศักยภาพ

ที่ประชุมฯ ได้การเสนอให้เพิ่มรางวัลสำหรับอาคารที่ใช้พลังงานสุทธิเป็นศูนย์ (Zero Energy Building) ใน ASEAN Energy Awards สำหรับปีถัดไปด้วย

๔.๓ การประชุมรัฐมนตรีเอเชียตะวันออกด้านพลังงาน ครั้งที่ ๑๒ (12th EAS EMM)

ที่ประชุมฯ ประกอบด้วยประเทศสมาชิก ๑๘ ประเทศ ได้แก่ ประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศกับคู่เจรจาอีก ๘ ประเทศ คือ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี ญี่ปุ่น อินเดีย นิวซีแลนด์

ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา และรัสเซีย โดยมีกรอบความร่วมมือหลักใน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านอนุรักษ์พลังงาน ด้านพลังงานทดแทนเพื่อผลิตไฟฟ้า และด้านเชื้อเพลิงชีวภาพ ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ สรุปดังต่อไปนี้

สำหรับด้านอนุรักษ์พลังงาน มีการดำเนินกิจกรรมการศึกษาและตรวจสอบการใช้พลังงานที่มีระบบพลังงานแบบกระจายศูนย์ (Distributed Energy System) ในพื้นที่นาร่องบนเกาะในประเทศมาเลเซีย และในอนาคตจะมีการติดตามการพัฒนาระบบในพื้นที่อื่นๆ อาทิ พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษพนมเปญ เป็นต้น ส่วนในกรอบพลังงานทดแทนเพื่อผลิตไฟฟ้า มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำโครงการด้านพลังงานทดแทน อาทิ ระบบผลิตไฟฟ้าแสงอาทิตย์แบบลอยน้ำ ระบบกักเก็บพลังงาน เป็นต้น ส่วนในด้านการส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพ จะมีการประเมินศักยภาพและการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพในกลุ่มประเทศ EAS และจะมีการจัดทำรายงานการประเมินการใช้พลังงานในภาคขนส่งและตัวเลขการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคขนส่ง เปรียบเทียบกับกรณีการเพิ่มสัดส่วนการใช้รถไฟไฟฟ้าและเชื้อเพลิงชีวภาพแบบ Next generation biofuels สำหรับภูมิภาคนี้ต่อไป

นอกจากนั้น ที่ประชุมฯ ยังเห็นพ้องในการให้ความสำคัญกับบทบาทของก๊าซธรรมชาติที่จะช่วยสร้างความมั่นคงด้านพลังงานให้กับภูมิภาคได้ในอนาคต ซึ่งประเทศญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกาแสดงความจำนงที่จะช่วยจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพและองค์ความรู้ของบุคลากรในอาเซียนในด้านกลไกทางการเงิน โครงสร้างพื้นฐานและแนวทางการดำเนินธุรกิจก๊าซธรรมชาติ ทั้งนี้ ประเทศไทยได้แสดงความขอบคุณรัฐบาลญี่ปุ่นสำหรับการสนับสนุนการดำเนินโครงการนำร่องในประเทศไทย ได้แก่ โครงการ Study on Biomass Supply Chain for Power Generation และโครงการศึกษา Transmission Highway in Greater Mekong Subregion (GMS) ซึ่งผลการศึกษาจากโครงการดังกล่าวจะเป็นต้นแบบเพื่อปรับใช้กับกลุ่มประเทศอาเซียนต่อไป

๔.๔ การหารือทวิภาคี

สรุปการประชุมหารือทวิภาคีในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน ครั้งที่ ๓๖ ดังนี้

๔.๔.๑ การประชุมหารือทวิภาคีกับทบวงพลังงานระหว่างประเทศ (The International Energy Agency: IEA) โดย ดร. ฟาตีห์ บิโรล ผู้อำนวยการทบวงพลังงานระหว่างประเทศ (Dr. Fatih Birol, Executive Director of IEA) ได้เห็นพ้องกับประเทศไทยว่าโลกกำลังมุ่งไปสู่ระบบการจัดการพลังงานที่ทันสมัย (Modernized Energy System) ซึ่งต้องการความมั่นคง มีต้นทุนและราคาที่เหมาะสม รวมถึงมีความยั่งยืน โดยในปี ๒๕๖๒ ไทยเป็นเจ้าภาพอาเซียน IEA เสนอการสนับสนุนการศึกษาเรื่องศักยภาพของสายส่งไฟฟ้าเพื่อรองรับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy Integration) ของอาเซียน เพื่อที่จะช่วยส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน และการศึกษาและส่งเสริมประสิทธิภาพในเครื่องปรับอากาศ (Cooling partnership) เพื่อให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ กระทรวงพลังงาน โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยอยู่ระหว่างการทดสอบการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนทุ่นลอยน้ำ (Floating Solar Farm) ขนาดกำลังการผลิต ๔.๕ เมกกะวัตต์ ณ เขื่อนสิรินธร จ.อุบลราชธานี

๔.๔.๒ การประชุมหารือทวิภาคีกับทบวงพลังงานหมุนเวียนระหว่างประเทศ (The International Renewable Energy Agency: IRENA) กับนายอัดนัน อามิน ผู้อำนวยการทบวงพลังงานหมุนเวียนระหว่างประเทศ (Mr. Adnan Amin, Director General of IRENA) โดยกระทรวงพลังงานแสดงความประสงค์ที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ในการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนจากอดีตและการเปลี่ยนผ่านมาสู่ยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะกรณีศึกษาของประเทศเยอรมนี ซึ่งทาง IRENA ก็พร้อมและยินดีที่จะสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญระดับโลก เพื่อมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาที่ดี เช่น เยอรมนี เดนมาร์ก โดยอาจจะจัดให้มีการประชุม (Workshop) ในประเทศไทย นอกจากนั้น

กระทรวงพลังงานยังแสดงความสนใจที่จะเรียนรู้แนวทางการพัฒนาการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Rooftop) สำหรับภาคประชาชน

๔.๔.๓ การประชุมหารือทวิภาคีกับสถาบันวิจัยด้านเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียนและเอเชียตะวันออกเฉียง (Economic Research Institute for ASEAN and East Asia: ERIA) โดยนายฮิเดโทชิ นิชิมูระ ผู้อำนวยการสถาบันฯ (Mr. Hidetoshi Nishimura, Executive Director of ERIA) ได้เสนอการสนับสนุนการดำเนินโครงการความร่วมมือด้านพลังงานทดแทนกับไทย ได้แก่ โครงการ Study on Biomass Supply Chain for Power Generation ซึ่งจะเป็นโมเดลสำหรับขยายผลการพัฒนาการใช้ชีวมวลเพื่อผลิตพลังงานในอาเซียนต่อไป และโครงการศึกษา Transmission Highway in Greater Mekong Subregion (GMS) เพื่อการพัฒนาสายส่งไฟฟ้าที่จะเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) และเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงด้านไฟฟ้าในอาเซียนจะสามารถนำมาปรับใช้กับกลุ่มอาเซียนได้ต่อไป ทั้งนี้ ERIA ได้แจ้งเชิญผู้แทนกระทรวงพลังงานเข้าร่วมงาน EAS Energy Ministers Conference ณ ประเทศอินเดีย และในอนาคตก็ยินดีที่จะให้การสนับสนุนไทยในการเชื่อมโยงด้านพลังงาน (Energy Connectivity) เพื่อส่งเสริมความมั่นคงและการค้าพลังงานในภูมิภาคต่อไป

๔.๔.๔ การประชุมหารือพหุภาคีระหว่าง ๓ ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย สปป.ลาว และไทย โดยนางเหยา บี หยิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มาเลเซีย (H.E. Minister Madam Yeo Bee Yin, Minister of Energy, Science, Technology, Environment and Climate Change) นายคำมะนี อินทิลาด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและบ่อแร่ สปป.ลาว (H.E. Dr. Khammany Inthirath, Minister of Energy and Mines) ทั้งสามฝ่ายเห็นชอบให้คณะทำงาน/คณะผู้เชี่ยวชาญทั้งสามประเทศไปหารือแนวทางที่จะขยายการรับซื้อไฟฟ้าเพิ่มเติมจากเดิม ๑๐๐ เมกะวัตต์ เป็น ๓๐๐ เมกะวัตต์ โดยมุ่งเน้นให้เกิดสัญญาการซื้อขายไฟฟ้าในรูปแบบ Firm ที่ประชุมฯ ยังเห็นชอบให้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อหารือแนวทางการซื้อขายไฟฟ้าในเชิงเทคนิคเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาระบบการซื้อขายไฟฟ้าแบบพหุภาคีให้สามารถขยายอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

๔.๔.๕ การประชุมหารือทวิภาคีกับเมียนมา โดยนายอุ วิน ไคน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงไฟฟ้าและพลังงาน (H.E. U Win Khaing, Union Minister of Electricity and Energy) ได้เห็นพ้องกับไทยในด้านความตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงด้านพลังงานไฟฟ้าภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) และทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกันในหลักการที่จะให้มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมของสองประเทศขึ้น เพื่อศึกษาความเป็นไปได้เชิงเทคนิคสำหรับโครงการเชื่อมโยงสายส่ง ๒๓๐ กิโลโวลต์ แม่สอด-เมียวดี โดยที่ประชุมมอบหมายให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และ Department of Electric Power Transmission and System Control (DPTSC) ของฝ่ายเมียนมาประสานงานในรายละเอียดต่อไป

๔.๔.๖ การประชุมหารือทวิภาคีกับ สปป.ลาว โดยนายคำมะนี อินทิลาด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและบ่อแร่ สปป.ลาว (H.E. Dr. Khammany Inthirath, Minister of Energy and Mines) ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้มีความร่วมมือระหว่างสามประเทศ คือ สปป. ลาว ไทย และเมียนมา ในการศึกษาความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงสายส่ง ขนาด ๒๓๐ กิโลโวลต์ จากแม่สอดไปยังเมียวดี เพื่อนำส่งไฟฟ้าที่ผลิตได้ใน สปป. ลาวผ่านไทยไปยังเมียนมา ภายใต้ยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงด้านพลังงานไฟฟ้าภายใต้กรอบ ACMECS ซึ่งนับเป็นก้าวสำคัญของการพัฒนาความเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน หลังจากทีโครงการบูรณาการซื้อขายไฟฟ้าข้ามพรมแดนจาก สปป. ลาว ผ่านไทยไปยัง

มาเลเซีย (LTMS-PIP Phase I) ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ซึ่งการเชื่อมโยงนี้จะช่วยเสริมสร้างการค้าขาย แลกเปลี่ยนไฟฟ้าและการลงทุนระหว่างกันและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ฝ่ายลาว ยังได้แจ้งความประสงค์ให้ไทยพิจารณาการจัดทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้าเซสดน้ำจิม โครงการน้ำจิม ๓ และขอให้ไทย พิจารณารับซื้อไฟฟ้าเพิ่มเติม 100 เมกะวัตต์ จากโรงไฟฟ้าหงสา นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังได้เห็นชอบต่อการจัดงาน พิธีเฉลิมฉลองครบรอบ ๕๐ ปี ความร่วมมือด้านพลังงานไฟฟ้า ระหว่างไทยและ สปป. ลาว โดยมีกำหนดจัดคู่ขนาน กับการประชุมคณะรัฐมนตรีร่วม ไทย-ลาว อย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ ๓ ในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ สปป. ลาว

๔.๔.๗ การประชุมหารือทวิภาคีกับสิงคโปร์ โดยนายชวน ชู นิง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การค้าและอุตสาหกรรม สิงคโปร์ (H.E. Chan Chun Sing, Minister of Trade and Industry) ได้กล่าวชื่นชม ความก้าวหน้าด้านการพัฒนาด้านพลังงานทดแทนของไทย และสนใจที่จะเรียนรู้ประสบการณ์การพัฒนาโครงการ พลังงานทดแทนต่างๆ จากประเทศไทย ทั้งนี้ ฝ่ายไทยยินดีที่จะสนับสนุนการขยายระบบการเชื่อมโยงซื้อขายไฟฟ้า ในอนุภูมิภาคที่ผลิตจาก สปป.ลาว ส่งไปยังมาเลเซียโดยผ่านประเทศไทย ให้สามารถเชื่อมโยงการซื้อขายต่อไปยัง ประเทศสิงคโปร์ นอกจากนั้น กระทรวงพลังงานยังมีความสนใจที่เรียนรู้แนวทางปฏิบัติ และวิธีการที่นำขยะมาผลิต เป็นเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการผลิตไฟฟ้าของสิงคโปร์ด้วย

๔.๔.๘ การประชุมหารือทวิภาคีกับภาคเอกชนของสหรัฐอเมริกา โดยได้พบหารือกับเอกอัครราชทูต ไมเคิล มิชาลัค รองนายกสมาคมธุรกิจสหรัฐอเมริกาอาเซียน (Amb. Michael W. Michalak Senior Vice President & Regional Managing Director, US-ASEAN Business Council, INC) และผู้แทนบริษัทเอกชน สัญชาติอเมริกัน อาทิ เซพรอน โคโนโค เอสแอนด์พีโกลบอล เอ็กซอนโมบิล เป็นต้น ซึ่งที่ประชุมฯ เห็นพ้องที่จะให้ การสนับสนุนภาคเอกชนในการลงทุนในอุตสาหกรรมพลังงาน โดยเฉพาะธุรกิจด้านพลังงานทดแทน นอกจากนี้ กระทรวงพลังงานยังขอความร่วมมือให้ Platts สร้างความเข้าใจต่อสาธารณชนในเรื่องการอ้างอิงราคาน้ำมันของ ไทยที่ตลาดสิงคโปร์อีกด้วย

๔.๔.๙ การประชุมหารือทวิภาคีกับภาครัฐของสหรัฐอเมริกา โดยได้พบหารือกับนายฟรานซิส แพนนอน ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา (Mr. Francis R. Fannon, Assistant Secretary for the Bureau of Energy Resources (ENR) at the U.S. Department of State) ซึ่งดูแลด้าน ทรัพยากรพลังงาน โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะมีความร่วมมือในการส่งเสริมโครงการความร่วมมือด้านพลังงาน อาทิ การซื้อขายก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งส่งเสริมธุรกิจด้านพลังงานระหว่างสองประเทศทั้งในภูมิภาคอาเซียนให้ กว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยกระทรวงพลังงานได้ขอให้สหรัฐอเมริกาดูแลผู้ประกอบการไทย อาทิ PTTGC ด้านปิโตรเคมี ในรัฐโอไฮโอ สหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ นายฟรานซิส แพนนอน ได้อธิบายนโยบายของสหรัฐอเมริกาในด้าน Indo-Pacific Initiative ที่จะส่งเสริมความร่วมมือกับกลุ่มประเทศ Indo-Pacific ใน ๓ ด้าน ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน พลังงาน และดิจิทัล ซึ่งหวังว่าจะมีความร่วมมือด้านพลังงานกับไทยภายใต้โครงการดังกล่าวต่อไป

๔.๖ รางวัล ASEAN Energy Awards

รางวัล ASEAN Energy Awards จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีควบคู่กับการประชุมรัฐมนตรีพลังงาน อาเซียนด้านพลังงาน เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนและส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และพลังงานถ่านหินให้กับกลุ่มผู้ประกอบการของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยในปี ๒๕๖๑ นี้ ตัวแทนจากประเทศ ไทยส่งผู้แทนเข้าประกวด ASEAN Energy Awards ๒๐๑๘ จำนวน ๒๕ ผลงาน และสามารถคว้ารางวัลมาครองได้ เป็นลำดับที่ ๑ ในอาเซียน เป็นจำนวนทั้งหมด ๒๑ รางวัล จากรางวัลทั้งหมด ๕๑ รางวัล ดังนี้

๔.๖.๑ ประเภทการบริหารจัดการพลังงานดีเด่น จำนวน ๖ รางวัล

๔.๖.๒ ประเภทอาคารอนุรักษ์พลังงานดีเด่น จำนวน ๑ รางวัล

๔.๖.๓ ประเภทอาคารเขียวดีเด่น จำนวน ๑ รางวัล

๔.๖.๔ ประเภทโครงการพลังงานหมุนเวียนดีเด่น จำนวน ๑๓ รางวัล

๔.๗ การประกาศเกียรติคุณรางวัลบุคคลดีเด่นด้านพลังงานในอาเซียน ประจำปี ๒๕๖๑
ซึ่งบุคลากรจากประเทศไทยที่มีบทบาทสำคัญในเวทีพลังงานของภูมิภาคอาเซียนในช่วงที่ผ่านมา ได้รับรางวัลจำนวน
๔ ท่าน ได้แก่

๔.๗.๑ นายธรรมยศ ศรีช่วย

อดีตปลัดกระทรวงพลังงาน

๔.๗.๒ นายวีระศักดิ์ พิงธุมี

อดีตอธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ

๔.๗.๓ นายเทวินทร์ วงศ์วานิช

อดีตประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

๔.๗.๔ นางสาวดารารัตน์ ฤทธิ์บุญญากร

อดีตผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพลังงานขอเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุมฯ ตามข้อ ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริ จิระพงษ์พันธ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๕๖

โทรสาร ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๕๘

Email: krittiyape@energy.go.th